

Jakub Stolička

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant:

PF JU v Č. B.

Vysoká škola:

.....

Českého jazyka a literatury

ČJ –NJ/SŠ

Katedra:

Aprobace:

21. 5. 2010

Datum odevzdání posudku:

Recenzent:

Mgr. Veronika Broučková, Ph.D.

Vedoucí diplomové práce:

Prof. PaedDr. Vladimír Papoušek, CSc.

.....

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Český surrealismus v 60. letech 20. století

.....
(téma)

Autor diplomové práce, Jakub Stolička, se věnuje tématu českého surrealismu v 60. letech. Hned na začátku své práce nastiňuje problematiku vymezení pojmu surrealismu v kontextu 60. let a klade si otázku kontinuity českého surrealismu, vznikajícího ve 30. letech a jeho projevy v následujících letech.

Autor si pro charakteristiku textů z 60. let zvolil metodu komparace s dobově velmi progresivní experimentální literaturou, a to nejen z českého, ale i rakouského prostředí. Ptá se, jaký je vztah surrealistických umělců k experimentu, aby na základě tohoto vymezení specifikoval charakter surrealistických tvůrců 60. let. Zabývá se texty uměleckými i teoretickými dvou hlavních inspirátorů a tvůrců tohoto hnutí, Stanislavem Dvorským a Vratislavem Effenbergerem. Na základě jejich textů dochází k zjištění, že experiment se z hlediska teoretického stává pro tyto autory nepřijatelným, protože je příliš umělý a demonstrativní. Poezie má podle něho spíše směřovat k přirozenosti a zachycení „emocionality každodennosti“ (s. 14), distancuje se tak od surrealismu čistě pojímaného jako umění, naopak se přiklání k pojetí surrealismu jako hnutí a životního postoje.

Jakub Stolička sleduje tuto diskuzi na základě teoretických textů V. Effenbergera, ale i v uměleckých textech S. Dvorského, M. Nápravníka či V. Linhartové. Dále zkoumá aspekt mluvenosti a hudby v souvislosti s experimentální poezií a dochází k závěru, že autoři, kteří se původně k surrealismu hlásili, přesto těchto experimentálních postupů využívají. Ukazuje se tedy, že teoretická základna a filosofie surrealistů mnohdy nekorelovaly s jejich praktickými postupy, které se přes všechny proklamace k experimentu uchýlovaly.

Vzniká zde otázka, jak vlastně teoreticky vymezit experiment a zda se surrealistické distancování se od experimentu nestalo jenom jakousi distinktivní záminkou, aby se zdůraznila jedinečnost, specifčnost a uzavřenost skupiny, která se chtěla označovat za surrealistickou. Stolička konstatuje, že tento koncept se nakonec nezdařil, protože od poloviny šedesátých let se autoři jako Petr Král, Věra Linhartová či Milan Nápravník začali od surrealistické skupiny kolem Vratislava Effenbergera distancovat a přicházeli se svou vlastní individuální poetikou. V komparaci s rakouským typem umění autor konstatuje jistou shodu rakouského, českého experimentu a surrealistické okruhu, a to je zájem o jazyk.

Dalšími otázkami, které se staly klíčovými pro vymezení surrealistické východiska v 60. letech a kterými se Stolička zabývá, je otázka individuality a příklonu ke kolektivu a dále otázka vztahu k existencialismu. I zde se však ukazuje nejednotnost a autor konstatuje, že ačkoliv se skupina vůči existencialistickému stanovisku jasně negativně vymezila, přesto se k němu někteří autoři uchylují. Na závěr práce autor konstatuje rozrůzněnost poetik surrealistů 60. let a „otevřenou povahu okruhu“.

Práce Jakuba Stoličky se opírá o kvalitní sekundární literaturu, jeho analýzy klíčových otázek teoretického základu surrealismu v 60. letech jsou podloženy odpovídajícími uměleckými i teoretickými zdroji. Jeho práce vyvolává další otázky právě po smyslu surrealistické tradice, která se snaží za každou cenu přežít až dodnes.

J. Stolička vypracoval kvalitní analýzu textů této doby. Otázkou zůstává, zda něco „odhalil“, jak předznamenává v začátku své práce, kde si klade za cíl „odhalit vlivy dobového myšlení na proměnu surrealistické imaginace.“ (s. 10). Možná by bylo lepší volit méně razantní a definující požadavky na literární interpretaci a analýzu, která spíše umožňuje věci ukazovat v nových konstelacích a konstruktech, než že by nám poskytovala jakousi odhalenou definitivní pravdu o skutečnosti. Autor by se měl rovněž vyvarovat takových jazykových přestupků, jako je vazba „je o“ („Poetika surrealismu není v žádném případě jen o textech...“ s. 36)

Práci doporučuji k obhajobě.

výborně

Návrh na klasifikaci diplomové práce:

recenzenta diplomové práce

Českých Budějovicích 21. 5.

V dne 2010

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	----------------	-------------	-------	-----------

*) Nehodící se škrtněte